

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 „
Negyedévre	1 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatók el.

Eperjes, október 25-én.

Lapunk legutóbb megjelent számainak egyikében volt alkalmunk tüzetesen szólni azon pusztításokról, melyeket az uzsora házában tesz.

Látjuk mindennap, hogy e baj nem csak hogy szünőfélben nincsen, hanem ragályos járványként terjed és egyre nagyobb tért foglal, azon néposztályt sújtva leginkább, mely a nemzet zömét kiteszi: a kisbirtokos osztályt.

Ugy van az szerte az országban s ugyanálunk, a mi vidékünkön is, melynek amugy is szegényes népe anyagi tekintetben szem-melláthatólag hanyatlak.

Nem üres panasz az tehát, ha a gazdák elkeseredve szólnak az uzsoraviszonyokról s folyton ismétlik, hogy az uralkodó bajoknak azok képezik egyik főokát.

Tagadhatatlan, hogy a hitelviszonyok igen kedvezőtlenek s egész sereg bajt vonnak magok ntán.

Valóságos polypként fonja körül az uzsora ezerféle karja a népet s kivált a kisbirtokosokat, kik szeretnének, de fájdalom, csak a legkritikább esetekben tudnak menekülni.

Terheesebb, súlyosabb az a jobbagyságnál, mert míg ez utóbbinak a sok munkából mégis csak jut valami kis része, addig az uzsora alatt nyögő valóságos rabszolga, ki másnak dolgozik, ki erejét, munkája gyümölcsét és fáradságát a vérszopó vampyrnak kénytelen feláldozni, rabszolga, kinek önszerzőményéből csak annyit szabad felhasználnia, a mennyi a pusztító élet öröm nélküli fentartására multhatatlanul szükséges.

Nem tulságosan fekete színnel ecseteljük mi a viszonyokat; az uzsora áldozatai nem többé egyesek, hanem számuk valóságos légio.

És ennek nem egyedül az illetők magok okai, hanem különösen a hitelviszonyok tekintetében elkövetett számos mulasztásaink is.

Az uzsoratorvény — miként ezt naponta van alkalmunk tapasztalni — távolról sem elégséges arra, hogy a bajnak gyökeresen elejét vegye. Mert mit is használhat az adósságokba keverekedett gazdának a törvény, ha sehol sem veheti igényben hitelét s nincs más mód hátra mint az uzsorához frdulni.

Hogy tehát a bajon segítve legyen, első sorban a gazdasági hitel emelésére s megszilárdítására kell törekedni, akként, hogy a hol csak lehet, községi hitel — vagy előleg — egyesületek alakíttassanak, hol az esetlegesen megszorult gazda olcsó kamatra és kedvező feltételek mellett kaphasson pénzt.

Természetes, hogy erélyes kéznek kellene a kezdeményezést megindítania és sikeresítenie s legcélszerűbb lenne, ha a kormánytól eredne az.

Azonban mindent a kormányra tukmálni és attól várni nem lehet, s legelső sorban mindenesetre magokat, az érdekelt feleket illeti a feladat megoldásához való hathatós hozzájárulás.

Igy kellene annak lennie, fájdalom azonban nincs úgy, mert azt tapasztaljuk, hogy a hol a kormány maga nem intézkedik és cselekszik, ott mi a legkritikább esetben teszszük

meg a magunkét, sőt sokszor életjelt sem adunk magunkról.

Nem kell messze mennünk, a magunk körében is találunk reá példát.

Ha ugyanis fontolóra vesszük azt, hogy ilyen s hasonló intézmények létesítése s előmozdítása tekintetében mily üdvös működést fejthetnek ki kivált a gazdasági egyesületek egy igazán sajnálnunk kell, hogy a mi gazdasági egyletünk oly kevésbé igyekszik hivatását betölteni, hogy évek óta semmi legkisebbké jellel sem mutatja, hogy ilyféle egylet nálunk csakugyan létesült és él.

Pedig a mi ily egyesületek által társadalmi uton nem fogunk törekedni a viszonyok kedvezőbbé alakítását teljes erőnkön, szívvel és lélekkel előmozdítani, addig hiába fogjuk a mi képviselőink programbeszédekben s az országgyűlésen hangosan hangsúlyozni, hogy szerencsésebb gazdasági és pénzügyi viszonyok s kiváltképpen a hitel megszilárdítása az, a mire ők a fősúlyt fektetik. Felfujni a dolgot épen oly kevésbé lehet mint elméletekkel és széphangu szavakkal megteremteni azt, a mire nekünk oly annyira szükségünk van.

Mélyrehatóan és gyökeresen még kormányi kezdeményezés mellett is csak úgy lehet segíteni a bajon, ha — mint mondtuk — maga az érdekelt osztály is buzgalommal és odaadással munkához lát.

A közügy érdekében tehát ismételtén az illetőkhöz intézzük szavunkat, hogy a már oly soká nyugvó sárosmegyei gazdasági egylet új életre ébredt, alkalmat adjanak neki — hivatását betölteni.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Azon általános óhajtnak, mely a Széchenyi-kör multkori hangversenye alkalmával nyilvánult, megfelelő jövő hétfőn vagyis f. hó 28-án esteli 6 órakor a kör saját helyiségében ismét házi zeneestélyt rendez, melyet — mint az előbb is, — a kör tagjai díjtalanul látogathatnak meg.

A hangverseny műsorozata következő:

1. „Impromptu“ Chopintól, zongorán játsza dr. Reich Emil ur.
2. Magyar népdalok, éneklő Szabó Ede ur.
3. Vonó-négyes: a) Haydn Serenade-ja és b) középrész Mozart Quartette-jéből; előadják Janowitz, Hirschmann, Fekete és Wimmer urak.
4. „La chasse“ Hellertől; zongorán játsza dr. Reich Emil ur.
5. „Monolog aus Schiller's Braut von Messina“, előadja Semsey-Kosch Cornelia urhölgy.
6. Magyar népdalok, zongorán játsza Kovács-Szunyoghy Irma urhölgy.
7. Sonata Beethoventől, zongorán játsza Dr. Reich Emil ur.
8. Nyitány Wagner Tannhäuser című dalművéhez; négy kézre zongorán előadják Nehrer Jenny urhölgy és Dr. Reich Emil ur.

Ezen hangverseny tehát már a második lesz, melyet egyesületünk saját helyiségében rendez, s nem szenved kétséget, hogy a tél folyamában még igen gyakran lesz hasonló estélyekben részünk, melyekkel időnkint felolvasások, később pedig — valószínűleg már a jövő hóban — nyilvános műkedvelői színelőadások váltakozandnak. A felolvasások sorát Nuber Sándor ur, a magyar irodalmi szakválasztmány elnöke nyitandja meg, ki a hangversenyt követő hétfőn (november 4 én) „a nők társadalmi állása és hivatása“-ról fog értekezni.

Néhány szó a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírásnak terjesztése ügyében.

Közlő Cigán János ügyvédjelölt és vizsg. gyorsíró.

(Folytatás).

Nekünk tehát századunk oly eszközt nyújtott rendelkezésünk alá, a melylyel dacolhatunk a gyors szárnyakon repülni akaró gondolatainkkal, úgy, hogy azokat megszülemlésük pillanatában térhez igazhatjuk és így az élet viszontagságai közepett tapasztalatokban megőszült és megőszülő s a gyorsírással rendelkező agg egyéniségek nem kénytelenek az utókorra nézve nem kevésbé buzdiólag ható tapasztalataikat a lélekölő roppant sok időt igénylő közönséges írástól rettegés miatt magukba rejteni és a nélkül, hogy azoknak az utónemzedék csak legkisebb mértékben is hasznát vehette volna, — a visszaidézhetlen mulandóság-nak átadni, — ha nem vagy maguk alig valami számba nem vehető kis fáradsággal, — de minden esetre unalom nélkül, sőt mondhatom kedvvel tehetik azokat örök és világos emlékezet okáért papírra, — vagy ha ezt maguk tenni nem akarják — egy gyorsíró tollába dictálva örökíthetik meg utódaik számára.

Kérdem már most nem méltó-e egy oly tudomány-ág, melylyel mindezt tenni lehet az általános pártolás és különösen a fiatal nemzedék részéről méltó felkarolásra??

A feleletet a mélyen tisztelt olvasóra bízom. Az előre bocsátott kis intermezzo után a gyorsírásnak közkincsü bányává tétele végett következendőket vagyok szerencsés az ezen tárgy iránt némileg érdeklődő igen tisztelt olvasó-közönség becses tudomására hozni.

Folyó évi májushó 25-én a midőn a helybeli Collegium, önképző körének félszázados jubileumát ünneplé, valóban megható volt látni azt hogy a jelenlévő díszes vendégkoszorút képezők mindenikének arcán mily nagy mértékben sugárzott az öröm, midőn a különféle vidékről érkezett, ezen ünnepély emelésére küldött átiratok és sürgönyök nyilvánosan felolvastattak s különösen azt, hogy mikép fokozódott ezen öröm mindenki arcán akkor, a mint a helybeli — átiratában magát testvér-intézetnek nevező — katolikus gymnasium szellemus részvét nyilatkozata közrebocsátott, ugyanakkor borítá el az öröm derüje az én keblemet is a menyiben a bennem már huzamosb idő óta lap-pangó, s a gyorsírás e vidékeni alapos felvirág-zására vonatkozó szerény eszmém valóítását ezen nap óta teljesen kivehetőnek látom, a mely szerény eszmének, keresztülvihetelét a közérdek szempontjából — én is ezen testvéries átiratra fektetve, — a következőkép vélném valóítani.

Szab. kir. Eperjes városában van két fő-gymnasium, ezek mindegyikében — a mi hazánkban eddigé, még mindég a ritkaságok közé tartozik — előadatik a Markovits-féle gyorsírás és az igen tisztelt tanfolyamvezetők illetőleg előadó urak törekednek is ezen tudományát azon szín-vonalra emelni, melyet a társadalomban méltán elfoglalhatna, azonban, ha e törekvésüket — gyorsírási szempontból — bonc-kés alá vesszük — fájdalom!! nem vagyunk képesek oly sikert látni, a minőt törekvésük — arányosítva az e tárgyra egész iskolai életén át eltöltött szép időhöz — méltán megérdemelhetne! a minek fényes tanúsága azon szomorú körülmény, hogy, ha a hallgatóság elhagyja a gymnasiumot, s kilép az életbe, e tárgyból, melyre oly sok szép időt fordított, csak rémlik előtte valami anélkül, hogy azt, igen ritka esetet — ezt is a régiebb időkől — kivéve — életpályáján üdvösen használhatná valamelyike, pedig ha a rajz, testgyakorlat stb. mellékes tantárgyak meg érdemlik a figyelmet, azt hiszem a gyorsírás szintén úgy, ha talán nem még jobban megérdemelhetné, mint bármely más mellék tantárgy, miután ez, azok mindenikénél nagyobb befolyással lehet és van is az ifjúság leendő ki-képeztetésére.

Ezen sikertelenség a mindkét gymnasiumbeli ifjúság e térbeni erejének szétforgácsolásában tehető fel, a mennyiben teljesen kiányzik azon kapocs mely az előadók törekvésének megfelelő sikert volna képes biztosítani, a mely hiányzó kapocs, ha nem mondom is könnyen feltalálható

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főutca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ide intézendő minden előfizetés, hirdetmény és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 „
Negyedévre	1 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes, októberhó 25-én.

Lapunk legutóbb megjelent számainak egyikében volt alkalmunk tüzetesen szólni azon pusztításokról, melyeket az uzsora házában tesz.

Látjuk mindennap, hogy e baj nem csak hogy szünőfélben nincsen, hanem ragályos járványként terjed és egyre nagyobb tért foglal, azon néposztályt sújtva leginkább, mely a nemzet zömét kiteszi: a kisbirtokos osztályt.

Ugy van az szerte az országban s ugyanúgy nálunk, a mi vidékünkön is, melynek amugy is szegényes népe anyagi tekintetben szemmel láthatólag hanyatlak.

Nem üres panasz az tehát, ha a gazdák elkeseredve szólnak az uzsoraviszonyokról s folyton ismétlik, hogy az uralkodó bajoknak azok képezik egyik főokát.

Tagadhatatlan, hogy a hitelviszonyok igen kedvezőtlenek s egész sereg bajt vonnak magok ntán.

Valóságos polypként fonja körül az uzsora ezerféle karja a népet s kivált a kisbirtokosokat, kik szeretnének, de fájdalom, csak a legkritikább esetekben tudnak menekülni.

Terhesebb, súlyosabb az a jobbágyságnál, mert míg ez utóbbinak a sok munkából mégis csak jut valami kis része, addig az uzsora alatt nyögő valóságos rabszolga, ki másnak dolgozik, ki erejét, munkáját gyümölcsét és fáradságát a vérszopó vampyrnak kénytelen feláldozni, rabszolga, kinek önszerzőményéből csak annyit szabad felhasználnia, a mennyi a pusztta élet öröm nélküli fentartására multhatatlanul szükséges.

Nem tulságosan fekete színnel ecseteljük mi a viszonyokat; az uzsora áldozatai nem többé egyesek, hanem számuk valóságos légió.

És ennek nem egyedül az illetők magok okai, hanem különösen a hitelviszonyok tekintetében elkövetett számos mulasztásaink is.

Az uzsoratórvény — miként ezt naponta van alkalmunk tapasztalni — távolról sem elégséges arra, hogy a bajnak gyökeresen elejét vegye. Mert mit is használhat az adósságokba keverekedett gazdának a törvény, ha sehol sem veheti igényben hitelét s nincs más mód hátra mint az uzsorához frndulni.

Hogy tehát a bajon segítve legyen, első sorban a gazdasági hitel emelésére s megszilárdítására kell törekedni, akként, hogy a hol csak lehet, községi hitel — vagy előleg — egyesületek alakittassanak, hol az esetlegesen megszorult gazda olcsó kamatra és kedvező feltételek mellett kaphasson pénzt.

Természetes, hogy erélyes kéznek kellene a kezdeményezést megindítania és sikeresítenie s legcélszerűbb lenne, ha a kormánytól eredne az.

Azonban mindent a kormányra tukmálni és attól várni nem lehet, s legelső sorban mindenesetre magokat, az érdekelt feleket illeti a feladat megoldásához való hathatós hozzájárulás.

Igy kellene annak lennie, fájdalom azonban nincs úgy, mert azt tapasztaljuk, hogy a hol a kormány maga nem intézkedik és cselekszik, ott mi a legkritikább esetben tesszük

meg a magunkét, sőt sokszor életjelt sem adunk magunkról.

Nem kell messze mennünk, a magunk körében is találunk reá példát.

Ha ugyanis fontolóra vesszük azt, hogy ilyen s hasonló intézmények létesítése s előmozdítása tekintetében mily üdvös működést fejthetnek ki kivált a gazdasági egyesületek úgy igazán sajnálnunk kell, hogy a mi gazdasági egyletünk oly kevéssé igyekszik hivatását betölteni, hogy évek óta semmi legkisebbké jellel sem mutatja, hogy ilyféle egylet nálunk csakugyan létesült és él.

Pedig a míg ily egyesületek által társadalmi uton nem fogunk törekedni a viszonyok kedvezőbbé alakítását teljes erőnkkel, szívvel és lélekkel előmozdítani, addig hiába fogjuk a mi képviselőink programbeszédekben s az országgyűlésen hangosan hangsúlyozni, hogy szerencsésebb gazdasági és pénzügyi viszonyok s kiváltképen a hitel megszilárdítása az, a mire ők a főszólt fektetik. Felfujni a dolgot épen oly kevéssé lehet mint elméletekkel és széphangu szavakkal megteremteni azt, a mire nekünk oly annyira szükségünk van.

Mélyrehatóan és gyökeresen még kormányi kezdeményezés mellett is csak úgy lehet segíteni a bajon, ha — mint mondtuk — maga az érdekelt osztály is buzgalommal és odaadással munkához lát.

A közügy érdekében tehát ismételtén az illetőkhöz intézzük szavunkat, hogy a már oly soká nyugvó sárosmegyei gazdasági egyletet új életre ébresszve, alkalmat adjanak neki — hivatását betölteni.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Azon általános óhajtnak, mely a Széchenyi-kör multkori hangversenye alkalmával nyilvánult, megfelelő jövő hétfőn vagyis f. hó 28-án esteli 6 órakor a kör saját helyiségében ismét házi zeneestélyt rendez, melyet — mint az előbb is, — a kör tagjai díjtalanul látogathatnak meg.

A hangverseny műsorozata következő:

1. „Impromptu“ Chopintól, zongorán játsza dr. Reich Emil ur.

2. Magyar népdalok, énekli Szabó Ede ur.

3. Vonó-négyes: a) Haydn Serenade-ja és b) középrész Mozart Quartette-jéből; előadják Janowitz, Hirschmann, Fekete és Wimmer urak.

4. „La chasse“ Hellertől; zongorán játsza dr. Reich Emil ur.

5. „Monolog aus Schiller's Braut von Messina“, előadja Semsey-Kosch Cornelia urhölgy.

6. Magyar népdalok, zongorán játsza Kovács-Szunyoghgy Irma urhölgy.

7. Sonata Beethoventől, zongorán játsza Dr. Reich Emil ur.

8. Nyitány Wagner Tannhäuser című dalművéhez; négy kézre zongorán előadják Nehrer Jenny urhölgy és Dr. Reich Emil ur.

Ezen hangverseny tehát már a második lesz, melyet egyesületünk saját helyiségében rendez, s nem szenved kétséget, hogy a tél folyamában még igen gyakran lesz hasonló estélyekben részünk, melyekkel időnkint felolvasások, később pedig — valószínűleg már a jövő hóban — nyilvános műkedvelői színelőadások váltakozandnak. A felolvasások sorát Nuber Sándor ur, a magyar irodalmi szakváltmány elnöke nyitandja meg, ki a hangversenyt követő hétfőn (novemberhó 4 én) „a nők társadalmi állása és hivatása“ról fog értekezni.

Néhány szó a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírásnak terjesztése ügyében.

Közli Cigán János ügyvédjelölt és vizsg. gyorsíró.

(Folytatás).

Nekünk tehát századunk oly eszközt nyújtott rendelkezésünk alá, a melylyel dacolhatunk a gyors szárnyakon repülni akaró gondolatainkkal, úgy, hogy azokat megszülemlésük pillanatában térhez igazhatjuk és így az élet viszontagságai közepett tapasztalatokban megöszült és megöszülőndő s a gyorsírással rendelkező agg egyéniségek nem kénytelenek az utókorra nézve nem kevésbé buzdiólag ható tapasztalataikat a lélekölő roppant sok időt igénylő közönséges írástól rettegés miatt magukba rejteni és a nélkül, hogy azoknak az utónemzedék csak legkisebb mértékben is hasznát vehette volna, — a visszaidézhetlen mulandóságnak átadni, — ha nem vagy maguk alig valami számba nem vehető kis fáradsággal, — de minden esetre unalom nélkül, sőt mondhatom kedvvel tehetik azokat örök és világos emlékezet okáért papírra, — vagy ha ezt maguk tenni nem akarják — egy gyorsíró tollába dictálva örökíthetik meg utódaik számára.

Kérdem már most nem méltó-e egy oly tudomány-ág, melylyel mindezt tenni lehet az általános pártolás és különösen a fiatal nemzedék részéről méltó felkarolásra??

A feleletet a mélyen tisztelt olvasóra bízom. Az előre bocsátott kis intermezzó után a gyorsírásnak közkinésü bányává tétele végett következendőket vagyok szerencsés az ezen tárgy iránt némileg érdeklődő igen tisztelt olvasó-közönség becses tudomására hozni.

Folyó évi májushó 25-én a midőn a helybeli Collegium, önképző körének félszázados jubileumát ünneplé, valóban megható volt látni azt hogy a jelenlevő díszes vendégkoszorút képezők mindenikének arcán mily nagy mértékben sugárzott az öröm, midőn a különféle vidékről érkezett, ezen ünnepély emelésére küldött átiratok és sürgönyök nyilvánosan felolvastattak s különösen azt, hogy mikép fokozódott ezen öröm mindenki arcán akkor, a mint a helybeli — átiratában magát testvér-intézetnek nevező — katolikus gymnasium szellemus részvét nyilatkozata közrebocsátottat, ugyanakkor borítá el az öröm derűje az én keblemet is a menyiben a bennem már huzamosb idő óta lapangó, s a gyorsírás e vidékeni alapos felvirágzására vonatkozó szerény eszmém valóítását ezen nap óta teljesen kivihetőnek látom, a mely szerény eszmének, keresztülvihetelét a közérdek szempontjából — én is ezen testvéries átiratra fektetve, — a következőkép vélném valóítani.

Szab. kir. Eperjes városában van két főgymnasium, ezek mindegyikében — a mi hazánkban eddigelé, még mindig a ritkaságok közé tartozik — előadatik a Markovits-féle gyorsírás és az igen tisztelt tanfolyamvezetők illetőleg előadó urak törekednek is ezen tudományát azon színvonalra emelni, melyet a társadalomban méltán elfoglalhatna, azonban, ha e törekvésüket — gyorsírási szempontból — bonc-kés alá vesszük — fájdalom!! nem vagyunk képesek oly sikert látni, a minőt törekvésük — arányosítva az e tárgyra egész iskolai életén át eltöltött szép nyeres tanúsága azon szomorú körülmény, hogy, ha a hallgatóság elhagyja a gymnasiumot, s kilép az életbe, e tárgyból, melyre oly sok szép időt fordított, csak rémlik előtte valami anélkül, hogy azt, igen ritka esetet — ezt is a régiebb időkben — kivéve — életpályáján üdvösen használhatná valamelyike, pedig ha a rajz, testgyakorlat stb. melles tananyag meg érdemlik a figyelmet, azt hiszem a gyorsírás szintén úgy, ha talán nem még jobban megérdemelhetné, mint bármely más mellék tananyag, miután ez, azok mindenikénél nagyobb befolyással lehet és van is az ifjúság leendő ki képezetésére.

Ezen sikertelenség a mindkét gymnasiumbeli ifjúság e térbeni erejének szétforgácsolásában tethető fel, a mennyiben teljesen kiányzik azon kapocs mely az előadók törekvésének megfelelő sikert volna képes biztosítani, a mely hiányzó kapocs, ha nem mondom is könnyen feltalálható

lenne, nehogy azonban féreértésre szolgáltatassak okot szerény nézetem szerint ezen hiányzó kapcsot, a két főiskola ifjúságának e „téren különválása“ illetőleg „nem egyesült erővel haladásában“ látom, és pedig azért, mert:

a collegiumi gyorsíró-kör egyike lévén a leg-
régibbeknek melyek szeretett hazánkban a 60-as
években először keletkeztek és ép ezért ezen kör
rendelkezik kezdettől óta könyvtárral, mely tartal-
maz különféle gyorsírási munkákat, folyóirato-
kat és egyéb a gyorsírási irodalom terén keletke-
zett s az e téren kiképzésre szükséges és a tan-
könyv betűinél való továbbhaladásra — nélkülöz-
hetlen műveket.

Nem kár-e tehát, ezen közkinsü könyvtárt,
egy városban nem közösen használni? Igen is
nagy kár, mert valamint minden téren az egyet-
értésleg készülő verseny emelhet valamit fel, úgy
itt is a közös képzés és törekvés képes ifjúságba
a tárgy iránt minél nagyobb kedvet ébresztetni.

Hogy tehát a gyorsírási terén kedvvel fog-
lalkozó — a mit mutat a mindkét tanfolyamban
létező szép szám — ifjúságnak kellő alkalom és
mód nyújtatik a gyorsírási terén minél alaposb
képzésre és hogy az eddig észlelt lassu haladás-
nak eleje vételessék, igen hathatós eszköznek vélém
szerény nézetem szerint azt, ha a collegiumban
tettleg létező Markovits-kör a katolikus gymna-
siumban levő gyorsírási tanfolyam hallgatóival
„egy egyletté egyesülne“ és így, az e téreni erők
concentralásával biztos kilátásba lehetne helyezni
azt, hogy az e téreni különféle műnek közös erő-
vel olvasása kitűzendő versenyek és egyéb közös
gyakorlatok tartása által magukat a gyorsírási
alaposan és leendő életpályájuknak megfelelőleg
képezhetnék.

Ezen egyesülés és közös erővel kiképzés
nélkül sajnosan kell kijelentenem, hogy ezen oly
kiszámíthatlan hasznu tudományág e vidéken még
mindig a mostoha gyermek szerepét játsza, mi-
után véleményem szerint nem abban áll a gyorsírási
ismerete, hogy valaki elsajátít magának egy két
gyorsírási jelet azután begyakorolja nevének avagy
még talán egy két szóképet, a mikénti írását,
s ezen ponton megállapodik, — s már ezen egy
két szóra is oly büszke, hogy azt hirdeti misze-
rint, én is tanultam, s még nevem fel is tudom
írni, persze mert előbb sem tudott mást, csak ugy
odavetöleg írni, s mikorra kilép az élet milliárd
színezetekkel telt színpadára, s tettleg meggyőző-
dik ezen tudományág kiszámíthatlan horderejü
hasznának hiányáról ekkor mondja, be kár, hogy
a volt alkalmat elszalasztva, magát tökéletesen,
az életnek megfelelőleg, ki nem képezte, — de
már akkor, — midőn törekvéseinek áldásos gyü-
möléseit szedhetné — késő a bánkódás, — hanem
abban, ha egyszer valaki belekezdett, nagy mes-
terünk Gabelsberger Xaveri Ferencz, — mint a
gyorsírási feltalálójának a gyorsírási buzgó terjesz-
tőinek erekleként hátra hagyott következő taná-

csát — „erőszakkal senkit ne kényszerítetek a
gyorsírási tanulására, de ha tanítványaitok kedvvel
hozzá fogtak annak elsajátításához, törekedjétek
oda hatni, hogy a „fél uton“ meg ne álljanak“ —
szem előtt tartva, addig gyakorolja magát, míg
azt annyira sajátjává nem teszi, hogy munkálko-
dása közepett előnyösen használhatja, a mely cél
pedig a szönyegen forgó tudományágnál annyival
kényelmesebben elérhető, miután itt nem szüksé-
geltetik a könyvnélküli farsztó tanulás hanem
elegendő a minden foglalkozástól ment időt ennek
gyakorlására fordítani, mivel itt a theoriának igen
kis szerep, — de annál nagyobb van juttatva a
kényelmes minél lassub — minden elmei és testi
erők megfeszítésnélküli — irkalgatás általi gyá-
korlásnak, a mi az egész tudományág elsajátítá-
sának mintegy basisául vehető.

(Folytatása következik).

Különfélék.

A czeméthei fűrdörészvénytársulat igazgató-
sága a már megkezdett építések fogantatosíthatása
végett ily tartalmu felhívást intézett a részvé-
nyesekhez:

„A „czeméthei fűrdörészvénytársulat“ t. c.
részvényesei ezennel felhivatnak, mikép a f. é.
aug. hó 20-án megtartott közgyűlés határozata ér-
telmében, minden egyes részvény után járó követ-
kező részletfizetéseket, u. m.:

10 frt o. ért. álló részletet f. é. október-
hó 31-ig

10 frt o. ért. álló részletet f. é. november-
hó 30-ig

10 frt o. ért. álló részletet 1879. januárhó
31-ig

10 frt o. ért. álló részletet 1879. március-
hó 31-ig és

10 frt o. ért. álló részletet 1879. májushó
31-ig Libay Miklós ur, mint társulati pénztárnok
kezeihez (eperjesi bankgyűlés helyiségeiben) telje-
síteni szíveskedjenek, a hol is az egyes részlet-
fizetéseket az „ideiglenes elismervényen“ nyugtá-
tatni fognak.

A fizetéseknek a kitett határidőkben való
elmulasztása esetében, minden egyes esedékessé
vált részlet-összeg után 6% késedelmi kamat fog
felszámíttatni.

A mennyiben a közgyűlésileg elhatározott
építkezés tettleg már is kezdetét vette, — maga
a részvénytársulat érdekében felkértnek a t. c.
részvényesek, az egyes részletfizetéseket pontos
teljesítésére.

Előléptetések a honvédség körében. A no-
vemberi előléptetések alkalmából kinevezettek
századosai: Dessewffy Imre főhadnagy s hadnagy-
gy: Tahy Géza hadapród.

Az itteni tüzoltó-egylet közebb egy kitűnő
szerkezetű mászólétrát hozatott Linczből. Tekintve,
hogy ennek ára 230 frt, míg egyedül a szállítási-

költség 114 frtra rúg, a választmány elhatározta,
hogy a költségnek legalább részbeni fedezhetése
végett önkéntes adományokra, aláírási ívet bo-
csát ki.

Eddig aláírtak:

Kubinyi Albert	2 frt.
Vida Aladár	1 „
Stanczel Béla	1 „
Lillia Boldizsár	1 „
Oszvald Dániel	1 „
Krajzell Jenő	1 „
Eperjesi takarékpénztár	5 „
Kösch Frigyes	1 „
Dessewffy Lajos	1 „
Eperjesi bankgyűlet	5 „
Eperjesi népbank	3 „
Meliorisz Gergely	1 „
Tahy L.	1 „
Klein Ignác	1 „
dr. Glück Lipót	1 „
Haitsch Lajos	1 „
Nagysárosi múmalom	5 „
Bielek László	1 „

Összesen: 33 frt.

Ezen adományok köszönettel nyugtáztatnak.

A gyűjtés folytatatni fog.

A Vida Aladár és Lévy István helybeli kir.
főgm. rendes tanárok által készített Görög-Ma-
gyar szótár, etymologiai csoportok szerint ren-
dezve, e hónap elején megjelent s Rosenberg S.
helybeli könyvtárnál is kapható.

Jutalomjáték. Szerdán, azaz f. hó 30-án
Sebők népszínműnekesnek, a jelenleg körünkben
időző szintársulat egyik legkedveltebb tagjának
jutalomjátékául Lukácsynak, a „Vöröshaju“ szer-
zőjének, itt még elő nem adott „Egy magyar
plébános“ című mulattató népszínműve kerül
színpadra.

Sebők annyi ügybuzgalommal s szorgalom-
mal tölti be helyét, hogy közönségünk elismeré-
sére teljes mértékben érdemes.

Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében
Budapestben megjelent legújabb zeneművek: Nép-
színházi dalok folytatása. Énekhangra zong-
orakísérettel vagy zongorára külön. 1. Hótól fe-
hér. 2. Fűge mosó lány. 3. Lekaszáltak már. 4.
Ha szavaid. 5. Édes anyám. 6. Kicsi a lány. 7.
Csalfa legény. 8. Titkon nyílik. 9. Kétszer is nyit.
10. Jaj be édes. 11. Csöndes estén. 12. Az én
ruhám kanavász. Ára 1 frt.

Szerelmes levél. Egy fiatal ember nagyon
belé szeretett egy szép leányba, s mindenkép sze-
rette volna ezt értésére adni. Megpróbálta, hogy
levelet ír neki, de sehogy se ment. Kapta tehát
magát és Montépin Vicomte „Raphael“ című re-
gényéből szöszszert kiírta a következő levelet:
„Eliza! Imádlak, s enyémnek kell lenned, akara-
tod ellenére is; ha e földön nem egyesülhetünk,
egyesülünk a más világon. A sirig, s azontul a
tied H.“ — Másnap az ifju a következő választ

TÁRCA.

APRÓSÁGOK.

I. Egy félemlletes utitárs.

A Páris és Bordeaux közt közlekedő vas-
uton egyik vagonban két uri ember beszédbe
eredt. Úgy látszik, hogy kölcsönösen megtetszet-
tek egymásnak és megkedvelték egymás társasá-
gát, mert a hogy megérkeztek a Gascogne fővá-
rosában, egy asztalhoz ülve kölcsönösen beavatták
egymást ügyeikbe.

— En — kezdé az egyik — egy selyemgyár
érdekében utazom. Az üzlet meglehetősen megyen;
átlagos számmal, egyre-másra 4000 francnyi évi
jövedelem van, természetesen a költségeken
kívül. És ön — ha szerénytelenségnek nem veszi
részemről — ön uram szintén utazó?

— Az vagyok.

— S mire nézve utazik, kérem?

— Teringettél! valóban nem tudom, vajjon
— tudja kérem, vannak emberek...

— Ejh, én felölem utazhatik ön bármiért,
az mellekes. Hanem hát a keresete minő?

— No az meglehető!

— Hát mennyi körülbelül?

— Körülbelül évi 80,000 franc.

— Hohó! akkor már kezdék kíváncsi lenni,
hogy miért utazik ön tehát.

— Lássam uram, az ember azt teszi, a mire
képes, a mit tenni lehet; én pl. rablási, gyilkos-
sági s mérgezési ügyekben utazom, már a mint a
körülmények hozzák magukkal.

A selyem-utazó hirtelen elhalványult.

— Ön belátja uram, — folytatá a másik —
hogy számíthat az ön hallgatására. Egyébiránt
nyugodt lehet ön, mert temérdek ügyeim dacára
mindig jó lábon állottam a sok bírósággal.

— Uram, engedjen meg, hanem —

— Aztán lássa, barátainak én soha sem
szoktam ártani és ön tetszik nekem. Izeleje meg
kérem ezt a bort, mondhatom nem rossz.

— Nagyon köszönöm.

A selyem utazó, kinek azelőtt csak úgy per-
gett a nyelve, hirtelen elhallgatott s teljesen elné-
mult. Igen szívesen oldott volna kerekét, de az
lehetetlen volt; új barátja, ki rablási, mérgezési s
gyilkossági ügyekben utazott, pillanatra sem távo-

zott az oldaláról. Ott kísérette őt lépten-nyomon,
„kedvesem“-nek cimezte, majd hogy testu nem
lett vele. A dolog örültség ment.

Végre Toulouse-ban megállt a vonat.

A selyemutazó mohón felkapta podgyaszát,
hogy borzasztó utitársától futás által meneküljön,
a mikor egyszerre egy világhírű nevet hall.

Utitársa Jules Favre ügyvéd és népképviselő
volt, ki a déli vidékre utazott, hogy egy ottani
törvényszék előtt egy bonyodalmas rablási és
gyilkossági esetben védőként szerepeljen.

II. Hová lett a medve?

Croydonban, egy kis angol faluban az ottani
vendégloz ily kérdést intézett egy átutazó fes-
tészhez:

— Maga festész, mit kérne maga egy med-
véért, a mit a cégéremre kifestene? Hanem egy
igen szép jeges medvére volna szükségem, mely
sokakat csalna be hozzám.

— Négy tallérért megteszem — válaszolt a
kérdett.

— Hogyan, négy tallérért? Hogy lehet már
az, hiszen collegiája három tallérért ajánlkozott
azt megcsinálni.

— Micsoda, medvét, még pedig jegesmedvét,
három silány tallérért? Ah uram, az lehetetlen!

— Hát legalább ő azt mondta!

— No és szelid legyen a maga medvéje,

vagy dühös?

— Dühös!

— Láncal-e, vagy a nélkül?

— A nélkül.

— Hát jól van, festek én magának három

tallérért egy dühös medvét, lánc nélkül.

Pár nappal ezután a korcsma bejárata fölött
egy fekete háttérre festett pompás jegesmedve
diszelgett, mely nemsokára az egész vidék bámn-
lását vonta magára.

Azonban egy szép este roppant záporosó
kerekedett, csak úgy zuhogott és patakzott. Más-
nap, midőn a korcsmáros ablakát kinyitva, cégé-
rére egy aggodalmas pillantást vetett — fájdalmas
meglepetésére azt kelle észrevennie, hogy a medve
eltűnt. A fogadós magánkívül odarohant a festész-
hez s figyelmeztette e jelenségre.

— Vad vagy szelid volt-e a medve? kérdé
a festész.

III. Udvarló a hordóban.

A felvidék egyik városkájában történt. Egy
pintér nyomába jött, hogy az ő csinos feleségének
egyik városbeli gavallér titokban udvarolgat.

Hogy bizonyost tudjon, azt mondta felesé-
gének, (új fogás) hogy egy napra el kell utaznia.
S távozott, hogy egy óra mulva visszatérjen. S
valóban úgy volt; az udvarló odabenn édelgett a
menyecskevel s nagy lett most mindkettőjük ré-
mülete, midőn az ablakon át a gazdát az udvaron
megpillantották. Az urfinak menekülni kell, az
bizonyos, de merre, hová?! Nem volt más mód,
mint hogy a menyecske betuszkolta szeretőjét a
férjének benyíló műhelyébe, bebújtatta egy már
kész, de még be nem fenekelt hordóba, s a tete-
jét rátette.

A pintér jön, szét néz, senkit sem talál,
dörmög s kedvetlenül munkához lát. Először is
ahhoz a hordóhoz lép, melyben a gavallér kuksol.
S egykedvűen leszorítja a fedelét, körülbroncsolja,
amint dukál, s a kész hordót kihengergeti a töb-
bihez az udvarra.

Az urfi halálos szorongásban van, s hogy a
hengergetés alatt egy-két oldalbordája összerop-
pan, az még legkisebb baj. Ki tudja, meddig el-
mélkedik ott benn a hordóban, míg végre a vélet-
len szerencse egyik barátját arra hozza.

Félve, halk hangon kiszól hozzá a hordó
aknáján s elbeszéli malheurját. A jó barát azután
megvette a hordót, elszállította, s végre kiszaba-
dul a Seladon önkénytelen diogenesi hajlékából.

kapta:
olvaso
hogy
lapon
mamra
S
bok k
Imréne
szárele
még m
A
Cservá
nagy h
a „hus
K
játéka
L
pált Er
szivarra
jával, de
kel szer
s termé
eltérő, s
tehát e
kardot,
— zárj
termész
F
való és
A szép
lin egy
ugy rá
tatta L
nő, bár
valóság
Sz
adatott
Jozefint
gyújtó
csicsot,
kita sze
C
többszö
színműv
V
séggel
máltany
kivált
grófnő)
adás sil
M
F
közönsé
hírdet.
mal s e
közönsé
részt az
fias köt
pártolni
beigazo
jobban
olykor
rünkben
ismételt
bérletbe
R
hozza.
Vern
rit
D
Rajcha
genheit
hänlich
genden
A
3. Juni
Aderba
dielem
tretenen
ob der
treibend
getaufte
löhner,
träuf a
vernehm
tirung
B
die mit
und Ech
die den
tung ge
benden
S
rifarbei
viel M
den. Ge
des Ge
Arbeits
werden
turallei
Geträn
Geträn
weil de

lenne, nehogy azonban féreértésre szolgáltatassak okot szerény nézetem szerint ezen hiányzó kapcsot, a két főiskola ifjúságának e „térni különválása“ illetőleg „nem egyesült erővel haladásában“ látom, és pedig azért, mert:

a collegiumi gyorsíró-kör egyike lévén a leg-
régibbeknek melyek szeretett hazánkban a 60-as
években először keletkeztek és ép ezért ezen kör
rendelkezik kezdettől óta könyvtárral, mely tartal-
maz különféle gyorsírási munkákat, folyóirato-
kat és egyéb a gyorsírási irodalom terén keletke-
zett s az e térni kiképzésre szükséges és a tan-
könyv betűinél való továbbhaladásra — nélkülöz-
hetlen műveket.

Nem kár-e tehát, ezen közkinsü könyvtárt,
egy városban nem közösen használni? Igen is
nagy kár, mert valamint minden téren az egyet-
értésül készülő verseny emelhet valamit fel, úgy
itt is a közös képzés és törekvés képes ifjúságba
a tárgy iránt minél nagyobb kedvet ébresztetni.

Hogy tehát a gyorsírás terén kedvvel fog-
lalkozó — a mit mutat a mindkét tanfolyamban
létező szép szám — ifjúságnak kellő alkalom és
mód nyújtatik a gyorsírás terén minél alaposb
képzésre és hogy az eddig észlelt lassu haladás-
nak eleje vétségek, igen hathatós eszköznek vélném
szerény nézetem szerint azt, ha a collegiumban
tettleg létező Markovits-kör a katolikus gymna-
siumban levő gyorsírási tanfolyam hallgatóival
„egy egyletté egyesülne“ és így, az e térni erők
concentralásával biztos kilátásba lehetne helyezni
azt, hogy az e térni különféle műnek közös erő-
vel olvasása kitűzendő versenyek és egyéb közös
gyakorlatok tartása által magukat a gyorsírásba
alaposan és leendő életpályájuknak megfelelőleg
kiképezhetnék.

Ezen egyesülés és közös erővel kiképzés
nélkül sajnosan kell kijelentenem, hogy ezen oly
kiszámíthatlan hasznu tudományág e vidéken még
mindig a mostoha gyermek szerepét játsza, mi-
után véleményem szerint nem abban áll a gyorsírás
ismerete, hogy valaki elsajátít magának egy két
gyorsírási jelet azután begyakorolja nevének avagy
még talán egy két szóképet a mikénti írását,
s ezen ponton megállapodik, — s már ezen egy
két szóra is oly büszke, hogy azt hirdeti misze-
rint, én is tanultam, s még nevem fel is tudom
írni, persze mert előbb sem tudott mást, csak ugy
odavetöleg írni, s mikorra kilép az élet milliárd
színezetekkel telt színpadára, s tettleg meggyőző-
dik ezen tudományág kiszámíthatlan horderejü
hasznának hiányáról ekkor mondja, be kár, hogy
a volt alkalmat elszalasztva, magát tökéletesen,
az életnek megfelelőleg, ki nem képezte, — de
már akkor, — midőn törekvéseinek áldásos gyü-
möléseit szedhetné — késő a bánkódás, — hanem
abban, ha egyszer valaki belekezdett, nagy mes-
terünk Gabelsberger Xaveri Ferencz, — mint a
gyorsírás feltalálójának a gyorsírás buzgó terjesz-
tőinek ereiként hátra hagyott következő taná-

csát — „erőszakkal senkit ne kényszerítetek a
gyorsírás tanulására, de ha tanítványaitok kedvvel
hozzá fogtak annak elsajátításához, törekedjétek
oda hatni, hogy a „fél uton“ meg ne álljanak —
szem előtt tartva, addig gyakorolja magát, mig
azt annyira sajátjává nem teszi, hogy munkálko-
dása közepett előnyösen használhatja, a mely cél
pedig a szőnyegen forgó tudományágnál annyival
kényelmesebben elérhető, miután itt nem szüksé-
geltetik a könyvnélküli fásasztó tanulás hanem
elegendő a minden foglalkozástól ment időt ennek
gyakorlására fordítani, mivel itt a theoriának igen
kis szerep, — de annál nagyobb van juttatva a
kényelmes minél lassub — minden elmei és testi
erők megfeszítés nélküli — irkáltság általi gyá-
korlásnak, a mi az egész tudományág elsajátítá-
sának mintegy basisul vehető.

(Folytatása következik).

Különfélék.

A czeméthei fűrdörészvénytársulat igazgató-
sága a már megkezdett építések fogantatosíthatása
végett ily tartalmu felhívást intézett a részvé-
nyesekhez:

„A „czeméthei fűrdörészvénytársulat“ t. c.
részvényesei ezennel felhívattak, mikép a f. é.
aug. hó 20-án megtartott közgyűlés határozata ér-
telmében, minden egyes részvény után járó követ-
kező részletfizetéseket, u. m.:

10 frt o. ért. álló részletet f. é. október-
hó 31-ig

10 frt o. ért. álló részletet f. é. november-
hó 30-ig

10 frt o. ért. álló részletet 1879. januárhó
31-ig

10 frt o. ért. álló részletet 1879. március-
hó 31-ig és

10 frt o. ért. álló részletet 1879. májushó
31-ig Libay Miklós ur, mint társulati pénztárnok
kezeihez (eperjesi bankgyelet helyiségeiben) telje-
síteni szíveskedjenek, a hol is az egyes részlet-
fizetéseket az „ideiglenes elismervényen“ nyugtá-
tatni fognak.

A fizetéseknek a kitett határidőkben való
elmulasztása esetében, minden egyes esedékesse
vált részlet-összeg után 6% késedelmi kamat fog
felszámíttatni.

A mennyiben a közgyűlésileg elhatározott
építkezés tettleg már is kezdetét vette, — maga
a részvénytársulat érdekében felkértnek a t. c.
részvényesek, az egyes részletfizetéseket pontos
teljesítésére.

Előléptetések a honvédség körében. A no-
vemberi előléptetések alkalmából kinevezettek
századosai: Dessewffy Imre főhadnagy s hadnagy-
gyá: Tahy Géza hadapród.

Az itteni tűzoltó-egylet közebb egy kitűnő
szerkezetű mászólétrát hozatott Linczből. Tekintve,
hogy ennek ára 230 frt, míg egyedül a szállítási-

költség 114 frtra rúg, a választmány elhatározta,
hogy a költségnek legalább részbeni fedeztetése
végett önkéntes adományokra, aláírási ívet bo-
csát ki.

Eddig aláírtak:

Kubinyi Albert	2 frt.
Vida Aladár	1 „
Stanczel Béla	1 „
Lillia Boldizsár	1 „
Oszvald Dániel	1 „
Krajzell Jenő	1 „
Eperjesi takarékpénztár	5 „
Kösch Frigyes	1 „
Dessewffy Lajos	1 „
Eperjesi bankgyelet	5 „
Eperjesi népbank	3 „
Meliorisz Gergely	1 „
Tahy L.	1 „
Klein Ignác	1 „
dr. Glück Lipót	1 „
Haitsch Lajos	1 „
Nagysárosi múmalom	5 „
Bielek László	1 „

Összesen: 33 frt.

Ezen adományok köszönettel nyugtáztatnak.

A gyűjtés folytatatni fog.

A Vida Aladár és Lévy István helybeli kir.
főgm. rendes tanárok által készített Görög-Ma-
gyar szótár, etymologiai csoportok szerint ren-
dezve, e hónap elején megjelent s Rosenberg S.
helybeli könyvárusnál is kapható.

Jutalomjáték. Szerdán, azaz f. hó 30-án
Sebők népszínműnekesnek, a jelenleg körünkben
időző szintársulat egyik legkedveltebb tagjának
jutalomjátékául Lukácsynak, a „Vöröshaju“ szer-
zőjének, itt még elő nem adott „Egy magyar
plébános“ című mulattató népszínműve kerül
színe.

Sebők annyi ügybuzgalommal s szorgalom-
mal tölti be helyét, hogy közönségünk elismeré-
sére teljes mértékben érdemes.

Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében
Budapesten megjelent legújabb zeneművek: Né-
pszínházi dalok folytatása. Énekhangra zongor-
akísérettel vagy zongorára külön. 1. Hótöl fe-
hér. 2. Fűrge mosó lány. 3. Lekaszáltak már. 4.
Ha szavaid. 5. Édes anyám. 6. Kicsi a lány. 7.
Csalfa legény. 8. Titkon nyilik. 9. Kétszer is nyit.
10. Jaj be édes. 11. Csöndes estén. 12. Az én
ruhám kanavász. Ára 1 frt.

Szerelmes levél. Egy fiatal ember nagyon
belé szeretett egy szép leányba, s mindenkép sze-
rette volna ezt értésére adni. Megpróbálta, hogy
levelet ír neki, de sehogy se ment. Kapta tehát
magát és Montépin Vicomte „Raphael“ című re-
gényéből szószerint kiírta a következő levelet:
„Eliza! Imádlak, s enyémnek kell lenned, akara-
tod ellenére is; ha e földön nem egyesülhetünk,
egyesülünk a más világon. A sirig, s azontul a
tied H.“ — Másnap az ifju a következő választ

— Vad.
— Láncon volt-e, vagy nem?
— Nem volt láncon.

Nos hát hogy tétélezheti fel egy dühös,
vad medvével, hogy ily fertelmes időben, mint a
tegnapi, egész éjen át nyugodtan helyén marad-
jon. Nincs oly medve, a ki ilyesmire képes lenne.
Hanem adjon ön nekem négy tallért s kap érte
olyan medvét, a mely nem fog megmozdulni a
helyéről, akármit fog is szakadni az eső.

A fogadós megadta a kért összeget s csak-
ugyan kapott érte oly, olajba festett állatot, melyet
semmi zivatar nem tudott lemosni a tábláról.

III. Udvarló a hordóban.

A felvidék egyik városkájában történt. Egy
pintér nyomába jött, hogy az ő csinos feleségének
egyik városbeli gavallér titokban udvaroljat.

Hogy bizonyost tudjon, azt mondta felesé-
gének, (új fogás) hogy egy napra el kell utaznia.
S távozott, hogy egy óra mulva visszatérjen. S
valóban úgy volt; az udvarló odabenn édelgett a
menyecsével s nagy lett most mindkettőjük ré-
mülete, midőn az ablakon át a gazdát az udvaron
megpillantották. Az urfinak menekülni kell, az
bizonyos, de merre, hová?! Nem volt más mód,
mint hogy a menyecske betuszkolta szeretőjét a
férjének benyiló műhelyébe, bebújtatta egy már
kész, de még be nem fenekelt hordóba, s a tete-
jét rátette.

A pintér jön, szét néz, senkit sem talál,
dörmög s kedvetlenül munkához lát. Először is
ahhoz a hordóhoz lép, melyben a gavallér kuksol.
S egykedvűen leszorítja a fedelét, körülabroncsolja,
amint dukál, s a kész hordót kihengergeti a töb-
bihez az udvarra.

Az urfi halálos szorongásban van, s hogy a
hengergetés alatt egy-két oldalbordája összerop-
pan, az még legkisebb baj. Ki tudja, meddig el-
mélkedik ott benn a hordóban, mig végre a vélet-
len szerencse egyik barátját arra hozza.

Félve, halk hangon kiszól hozzá a hordó
aknáján s elbeszéli malheurjét. A jó barát azután
megvette a hordót, elszállította, s végre kiszaba-
dul a Seladon önkénytelen diogenesi hajlékából.

TÁRCA.

APRÓSA GOK.

I. Egy félemlletes utitárs.

A Páris és Bordeaux közt közlekedő vas-
uton egyik vagonban két uri ember beszédbe
eredt. Úgy látszik, hogy kölcsönösen megtetszet-
tek egymásnak és megkedvelték egymás társasá-
gát, mert a hogy megérkeztek a Gascogne fővá-
rosában, egy asztalhoz ülve kölcsönösen beavatták
egymást ügyeikbe.

— En — kezdé az egyik — egy selyemgyár
érdekében utazom. Az üzlet meglehetősen megyen;
átlagos számmal, egyre-másra 4000 francnyi évi
jövedelem van, természetesen a költségeken
kívül. És ön — ha szerénytelenségnek nem veszi
részemről — ön uram szintén utazó?

— Az vagyok.
— S mire nézve utazik, kérem?
— Teringettél! valóban nem tudom, vajjon
— tudja kérem, vannak emberek...

— Ejh, én felőlem utazhatik ön bármiért,
az mellékes. Hanem hát a keresete minő?

— No az meglehetősen!
— Hát mennyi körülbelül?
— Körülbelül évi 80,000 franc.
— Hohó! akkor már kezdek kíváncsi lenni,
hogy miért utazik ön tehát.

— Lássam uram, az ember azt teszi, a mire
képes, a mit tenni lehet; én pl. rablási, gyilkos-
sági s mérgezési ügyekben utazom, már a mint a
körülmények hozzák magukkal.

A selyem-utazó hirtelen elhalványult.

— Ön belátja uram, — folytatá a másik —
hogy számíthat az ön hallgatására. Egyébiránt
nyugodt lehet ön, mert temérdek ügyeim dacára
mindig jó lábon állottam a sok bírósággal.

— Uram, engedjen meg, hanem —

— Aztán lássa, barátaimnak én soha sem
szoktam ártani és ön tetszik nekem. Izlelje meg
kérem ezt a bort, mondhatom nem rossz.

— Nagyon köszönöm.

A selyem utazó, kinek azelőtt csak úgy per-
gett a nyelve, hirtelen elhallgatott s teljesen elné-
mult. Igen szívesen oldott volna kerekét, de az
lehetetlen volt; új barátja, ki rablási, mérgezési s
gyilkossági ügyekben utazott, pillanatra sem távo-

zott az oldaláról. Ott kísérette őt lépten-nyomon,
„kedvesem“-nek cimezte, majd hogy testu nem
lett vele. A dolog örüléssé ment.

Végre Toulouse-ban megállt a vonat.
A selyemutazó mohón felkapta podgyaszát,
hogy borzasztó utitársától futás által meneküljön,
a mikor egyszerre egy világhírű nevet hall.

Utitársa Jules Favre ügyvéd és népképviselő
volt, ki a déli vidékre utazott, hogy egy ottani
törvényszék előtt egy bonyodalmas rablási és
gyilkossági esetben védőként szerepeljen.

II. Hová lett a medve?

Croydonban, egy kis angol faluban az ottani
vendégios ily kérdést intézett egy átutazó fes-
tészhez:

— Maga festész, mit kérne maga egy med-
véért, a mit a cégéremre kifestene? Hanem egy
igen szép jeges medvére volna szükségem, mely
sokakat csalna be hozzám.

— Négy tallért megteszem — válaszolt a
kérdett.

— Hogyan, négy tallért? Hogy lehet már
az, hiszen collegiája három tallért ajánlkozott
azt megcsinálni.

— Micsoda, medvét, még pedig jegesmedvét,
három silány tallért? Ah uram, az lehetetlen!

— Hát legalább ő azt mondta!

— No és szelíd legyen a maga medvéje,

vagy dühös?

— Dühös!

— Lánccal-e, vagy a nélkül?

— A nélkül.

— Hát jól van, festek én magának három

tallért egy dühös medvét, lánccal nélkül.

Pár nappal ezután a korcsma bejárata fölött
egy fekete háttérre festett pompás jegesmedve
diszelgett, mely nemsokára az egész vidék bámn-
lását vonta magára.

Azonban egy szép este roppant záporosó
kerekedett, csak ugy zuhogott és patakozott. Más-
nap, midőn a korcsmáros ablakát kinyitva, cégé-
rére egy aggodalmas pillantást vetett — fájdalmas
meglepetésére azt kelle észrevennie, hogy a medve
eltűnt. A fogadós magánkívül odarohant a festész-
hez s figyelmeztette e jelenségre.

— Vad vagy szelíd volt-e a medve? kérdé
a festész.

kapta:
olvaso
hogy
lapon
mamra
S
bok k
Imréne
szárle
még m
A
Cservá
nagy h
a „hus
K
játéka
L
pált Er
szivarra
jával, de
kel szer
s termé
eltérő,
tehát e
kardot,
— zárj
termész
E
való és
lin egy
ugy rá
tatta L
nő, bár
valóság
Sz
adatott
Jozefint
gyújtó
csicsot,
kita sz
C
többszö
színmű
V
séggel
máltány
kivált
grófnő)
adás sil
M
F
közönsé
hírdet.
mal s e
közönsé
részt az
fias köt
pártoln
beigazol
jobbán
olykor
rünkben
ismételt
bérletbe
R
hozza.
Dern
rit
D
Kajcha
genheit
hanslich
genden
A
3. Juni
Aderbau
dielem
tretenen
ob der
treibend
getaufte
löhner,
träuf a
vernehm
tirung
D
die mit
und Leb
die den
tung ge
benden
S
rifarbei
viel M
den. Ge
des Ge
Arbeits
werden
turallei
Gesträn
Gesträn
weil de

kapta: „Raphael! Ne halj meg, mielőtt át nem olvasod az egész három kötetet; akkor látni fogod, hogy Eliza nem lehet a tied, miután az a 356-ik lapon Brison neje lesz. Kérlek jöjj el a lakodalmamra. Eliza.“

Színház. A lefolyt héten színre került darabok közül kiemeljük a „Huszársíny“-t, Vahot Imrénének e zamatos népszínművét, melynek a huszárszereletről merített eredeti alakjai és helyzetei még ma sem tévesztik el hatásukat a közönségre. A színház ezuttal szépen megtelt.

Kovácsicsné tüzről pattant markotányosné s Cservári Josefín kedves csaplórosné volt. Sebők nagy hatással játszta Virág Marci szerepét s kivált a „huszármatyánkkal“ aratott tetszést.

Kedden Benedixnek „Dr. Wespe“ című vigjátéka került színre.

Leövey Ilka átgondoltan alakította az emancipált Erzsébet szerepét, ki dacára annak, hogy a szivarral sua forma el tud banni, dr. Wespe kardjával, de még inkább a szívében fakadó érzelmekkel szemben kénytelen beismerni, hogy a nő gyönges természete s hivatása a férjétől sokkal inkább eltérő, semhogy attól eltekinteni lehetne. Erzsébet tehát eldobja az érdekes ügytelenséggel kezelt kardot, leveti a férfiruhát, melyben a szereplő — zárjel között legyen mondva — igen jól vette ki magát s elhatározza, hogy az lesz a mivé a természet alkotta: szerető nő.

E jól keresztülvitt szerep pszichologiai való és igaz, a mint azt a történet is mutatja. A szép Daschkow Romanovna hercegnő, ki Katalin egyik testőrezredének parancsnoka volt, épen úgy ráunt csillogó nadrágszerepére, mint kimutatta Langievicz hadsegéde, Pustowojtoff is, hogy nő, bár a kardot több ízben golyózápor közepett valóságos bravúrral forgatta.

Szerdán „Parlagi Jancsi“ régibb népszínmű adatott elő. A szepők közül kiemeljük Cservári Jozefint, (Rózi) ki különösen első felvonásbeli gyújtó dalaival aratott tetszést, továbbá Kovácsicsot, (Vidor) ki ez este sok igaz vonással alakította szerepét.

Csütörtökön D'Ennery és Cormon itt már többször látott „Két árva“ című látványos népszínműve került színre.

Veresné (Louise) gondosan és következetességgel keresztülvitt alakítását már volt alkalmunk méltányolni. Hozzájárultak az előadás sikeréhez kivált Leövey Ilka (Henriette), Polgárné (Diana grófnő) és Vincéné (koldusnő) is. Általában az előadás sikerültnek volt mondható.

Ma a „Vizözön“ kerül színre.

Figyelmeztetjük ez alkalommal műpártoló közönségünket, hogy az igazgatóság új bérletet hirdet. Tekintve, hogy a társulat egész buzgalommal s elismerésre méltó törekvéssel igyekszik a közönség igényeinek megfelelni; de tekintve másrészt azt is, hogy nemzetiségünk érdekében hazafias kötelességünk a hazai művészetet, a hol lehet pártolni s nem engedni azt, hogy indolentiánkkal beigazoljuk azok fennmaradását, hogy jobban tudunk lelkesülni a német „műzsá“-ért, ha olykor selejtesebb alakban üti is fel tanyáját körünkben, mint egy jóra való magyar társulatért: ismételve kérjük magyar közönségünket, hogy a bérletben minél nagyobb számmal részt vegyen.

Szerkesztői üzenetek.

R. S. úrnak, helyben. Közleményét jövő számunk hozza.

Verwendung von regalfreiem Spiritus zu häuslichen Zwecken.

Das kön. Ministerium des Innern hat an die k. k. Hof- und Gewerkskammer in Angelegenheit der Verwendung von regalfreiem Spiritus zu häuslichen Zwecken ddo 13. Oktober 3. 36,655 folgenden wichtigen Erlaß gerichtet:

Aus Anlaß der von Seite dieser Kammer am 3. Juni l. J. 3. 1154 an das kön. Ministerium für Ackerbau, Handel und Gewerbe gerichteten und von diesem behufs kompetenter Erledigung an mich abgetretenen Eingabe, in welcher die Frage gestellt wird: ob der Arbeiter und Tagelöhner beschäftigende Gewerbetreibende und Fabrikant berechtigt sei, den aus ein großes gekauftem Spiritus bereiteten Branntwein seinen Tagelöhnern, Arbeitern und seinem Hausgefinde als Getränk auszufolgen? erwidere ich der Kammer im Einvernehmen mit obgenannten Ministerium behufs Orientierung Folgendes:

Was das Hausgefinde des Gewerbetreibenden und die mit ihm in einer Haushaltung lebenden Gehilfen und Lehrlinge betrifft, so steht es außer Zweifel, daß die den Grundbesitzern und Kaufleuten in dieser Richtung gewährte Begünstigung auch auf die Gewerbetreibenden ausgedehnt werden kann.

Hingegen kann diese Begünstigung auf die Fabrikarbeiter nicht ausgedehnt werden, weil hieraus sehr viel Mißbräuche und Regalverfälschungen entstehen würden. Es ist nämlich in der ersten Alinea des 72. §. des Gewerbegesetzes bestimmt ausgesprochen, daß der Arbeitslohn in barem Gelde ausbezahlt sei und werden ferner in der dritten Alinea die erlaubten Naturalleistungen einzeln aufgezählt, unter diesen aber die Getränke nicht erwähnt. Den Arbeitern können daher Getränke in natura um so weniger ausgefolgt werden, weil der Verkauf derselben an die Arbeiter nicht nur

gegen Baarzahlung, sondern auch auf Credit im Gegenjage mit den Regalnormen ist, weil es nicht gestattet ist für andere Waaren, als die in der angeführten Alinea des 72. §. aufgezählten Naturalleistungen, also auch nicht für Getränke irgend etwas von dem Lohne in Abzug zu bringen oder irgend welchen Credit einzuräumen, und weil im Sinne des 73. §. trotz des Verbotes creditirte Summen von Seite des Fabrikanten nicht gefordert werden können und laut 74. §. alle mit diesen Bestimmungen im Gegenjage stehenden Verträge ungültig sind.

In Angelegenheit des Fulgurit-Geschäftes der Nordung. Hypotheken- & Industriebank.

Unserem g. Lesepublikum ist es schon aus einer in unserem Blatte erschienenen Annonce bekannt, daß am 29. d. M. eine außerordentliche Generalversammlung der Nordungarischen Hypotheken- und Industriebank abgehalten werden wird, bei welcher Gelegenheit namentlich auch die Frage des Seins oder Nichtseins des in Ober-Sebes etablirten Fulguritgeschäftes Gegenstand der Berathung und des Beschlusses bilden wird.

Jedermann ist es zur Genüge bekannt, daß wir leider nicht in der Lage sind, uns einer weitverbreiteten Industrie rühmen zu können und daß wir nur zu oft gezwungen sind unsere Bedürfnisse an Industrieprodukten mancherlei Art mit ausländischen Artikeln zu decken.

Es ist dies eine bedauernswerthe Thatsache, an deren Bessergestaltung mit allen uns zu Gebote stehenden Mitteln gearbeitet werden muß.

Aus diesem Gesichtspunkte war es gewiß für Jedermann erfreulich, daß die Nordungarische Hypotheken- und Industriebank eine Fulguritfabrik etablirte, deren Erzeugnisse sich während der nicht langen Dauer ihres Bestandes einen guten Namen erkämpften.

Heute ist leider die Bepredung der Auflösung der Fabrik an der Tagesordnung, was vom Gesichtspunkte unserer Industrieinteressen wahrlich zu bedauern ist.

Vielleicht dürfte es noch trotz der mißlichen Verhältnisse gelingen die Fabrik zu erhalten und zum Aufblühen zu bringen. Im Nachfolgenden veröffentlichen wir einen Antrag, welchen Herr Bureich, der gegenwärtige Leiter der Fabrik, bei der nächsten abzuhaltenen Generalversammlung einzubringen gesonnen ist. Derselbe lautet wie folgt:

„Gehrte Generalversammlung!

Da das Fulguritgeschäft bisher keinen Ertrag abgeworfen hat, vielmehr das Deficit von Jahr zu Jahr eine Steigerung erfahren hat, ich jedoch von den Fabrikanten bei Hamburg, Köln und Prag, auf welchen ich thätig war, weiß, daß selbe mit großem Nutzen gearbeitet haben, also einsehe, daß der Mißerfolg nur an der Unzweckmäßigkeit der Leitung liegt, so stelle ich folgenden Antrag:

1. Die Nordung. Hypotheken und Industriebank überläßt die Leitung vollständig dem Antragsteller und übernimmt bloß die Beschaffung von Rohmaterial nach Bedarf der Fabrik.

2. Die Nordung. Hypotheken- und Industriebank belässt dafür, das Conto des Antragstellers mit dem Fakturabtrag der beschafften Naturalien, mit Zurechnung von 12% Nutzen, der dafür ausgegebenen Fracht.

3. Die Nordung. Hypotheken und Industriebank übernimmt das Incasso für die fertige Waare, und verpflichtet sich Antragsteller bloß durch die Bank zu verkaufen und Credit nur im Einverständnis mit der Nordung. Hypotheken- und Industriebank zu gewähren.

4. Der incassirte Betrag wird nach Abzug der Fracht dem Antragsteller gutgeschrieben, und die Differenz vierteljährig ausgeglichen.

5. Dagegen hat der Antragsteller zu bestreiten: Sämmtliche Reisekosten, incl. Gehalte der Reisenden, Gehalt des Chemikers, Aufseherlohn, sämmtliche Arbeitslöhne, Reparaturen und Explosionschäden.

6. Der Antragsteller verpflichtet sich, im ersten Jahre ein Minimum von 600 Zolzentner zu verkaufen, widerigensfalls die Nordung. Hypotheken und Industriebank von dem Vertrage zurück zu treten das Recht hat.

7. Bei Einhaltung aller Bedingungen hat der Antragsteller das Recht vom 1. Jänner 1880 angefangen, in fünf jährlichen Raten der Nordung. Hypotheken- und Industriebank sämmtliche buchmäßig nachzuweisenden Concessions-, Patent- und Bankkosten nebst Zinsen vom 1. Jänner 1879 bis zum Zahlungstermin verrechnet, zurückzuerstatten, wofür die Fulguritfabrik mit allen Rechten und dem fundus instructus in den Alleinbesitz des Antragstellers übergeht.

8. Antragsteller stellt als Pönale für Einhaltung obiger Bedingungen seinen laufenden Gehalt zur Verfügung, wenn die Unterzeichnung des Contractes bis spätestens Ende November 1878 stattgefunden hat.“

Tagesneuigkeiten.

In Anerkennung der hervorragend tapferen und sonst verdienstlichen Leistungen in — bis zum 5. September 1878. — stattgehabten Gefechten und Operationen in Bosnien, sind verliehen worden: der Orden der Eisernen Krone zweiter Classe mit der Kriegsdekoration: dem Oberst-Brigadier Friedrich v. Billez des Inftr. Rgmt. Nr. 46.

Das Militär-Verdienstkreuz mit der Kriegsdekoration: dem Lieutenant in der Reserve Eduard Rick, im Inftr. Rgmt. Nr. 39. — ferner angeordnet, daß die belobende Anerkennung ausgesprochen werde: dem

Lieutenant Sigmund v. Keler, im 61. ten Inftr. Rgmt.

Das städtische Budget für das künftige Jahr ist der Finanzkommission vorgelegt worden und bildet bereits seit einer Woche Gegenstand einer eingehenden Berathung.

Im allgemeinen wollen wir bei dieser Gelegenheit bemerken, daß die Einnahmen in Folge der im Laufe dieses Jahres vorgekommenen außerordentlichen Ausgaben, wie auch der, namentlich bei den leztthin abgehaltenen Verpachtungsliquidationen eklatant zu Tage getretenen mißlichen Verhältnissen eine geringere Zahl repräsentiren, als im vorigjährigen Budget, wo hingegen es an unerlässlichen bedeutenderen Ausgaben ebenso wenig fehlt, wie irgend je.

Namentlich sind es die Herstellung des Pflasters, der Wege, Brücken, Gebäude u. s. w. welche größere Auslagen erforderlich machen.

Ausführlicher werden wir das Budget bei Gelegenheit der Vorhandlung durch die Repräsentanz besprechen.

Der „Zséhényi-för“ veranstaltet Montag den 28. d. M. ein zweites Concert in den Vereinslokalitäten.

Das bei dieser Gelegenheit auszuführende Programm veröffentlichen wir an anderer Stelle.

In Anbetracht dessen, daß schon das erste derartige Concert zur vollsten Zufriedenheit gelang, ist es mit Sicherheit zu erwarten, daß der Besuch auch diesmal sich zu einem zahlreichen gestalten wird.

In Soóvár fand — wie wir anführen — Montag zu Gunsten der dortigen Feuerwehr und der Hinterbliebenen der Mobilisirten eine Dilettantenvorstellung statt.

Das Spiel der Mitwirkenden war lebhaft und abgerundet und klappte Alles tadellos zusammen, infolge dessen die Heiterkeit im Publikum bis zum Schluß andauerte.

Nach der Vorstellung begab sich der größte Theil des Publikums in das Bette'sche Gasthaus, wo bei Musikklangen und froher Laune soupiert wurde.

Die Witterung war am Tage der Vorstellung nichts weniger als günstig. Ein schneidender Wind wehte, namentlich Abends und der Weg war in Folge des andauernden Regengusses vollständig aufgeweicht, weshalb der Besuch nicht so zahlreich ausfiel, wie dies in der Regel der Fall zu sein pflegt.

Im Theater gelangt heute Csépreghy's Aufführung, „A vizözön“ (Die Sündfluth) zur Aufführung.

Die Direktion hat sich alle Mühe gegeben, um dieses Stück nach Möglichkeit entsprechend zu inszeniren. Wir machen unser Publikum auf dieses Bühnenwerk, dessen Verfasser eine originelle Auffassung bekundete, indem er der fürchterlichsten Katastrophe von welcher die Menschheit je ereilt worden ist, humoristische Seiten abzugewinnen verstand, hiemit aufmerksam.

Die abschüssige Stelle der Passage vor dem kön. Gerichtshof-Gebäude, welche namentlich zur Winterzeit gefährlich war, wird mit Stiegen versehen.

Dieselben werden auf Kosten des Justizministeriums errichtet und sind bereits der Vollendung nahe, wodurch jedenfalls einem Uebelstande abgeholfen sein wird.

Eine Sängergesellschaft produzirte sich gestern und vorgestern in den Speisefälen im Hotel Berger und dem schwarzen Adler, wo sich an beiden Abenden ein zahlreiches Publikum versammelte und es natürlich ziemlich lustig herging.

Die Pocken-Epidemie dauert fort. Laut dem letzten diesbezüglichen Berichte des Stadtphysikus sind während 5 Tagen 19 Erkrankungs- und zwei Sterbefälle vorgekommen.

Neue Frachtbrief-Formulare. Vom 1. Jänner 1879 an kommen neue Frachtbrief-Formulare an Stelle der bisherigen zum obligatorischen Gebrauch, welche sich darin von den alten unterscheiden, daß der ganze Text nur auf der einen Seite des Papiers gedruckt ist, und sonach das Ausfüllen und die Uebersicht sehr erleichtert sind. Es ist gestattet, auf die leere Rückseite die Firma des Ausstellers aufzudrucken.

Das Erträgniß der Pariser Weltausstellung belief sich bis 17. d. Mts. in den Entrées auf 10.850.000 Francs.

Die Schwefeldämpfe in Londons Atmosphäre. Bekanntlich wird die Atmosphäre Londons durch die unzähligen Feuerstellen nicht wenig verschlechtert. Man kann den Kohlenverbrauch dieser Stadt auf jährlich 8.000.000 Tonnen veranschlagen. Diese enthalten 1 Percent Schwefel oder 80.000 Tonnen und diese entsprechen hinwieder einer Quantität von 245.000 Tonnen Schwefelsäure oder mehr als das 5-fache der Schwefelsäureproduktion aller Fabriken Englands. Der Verbrauch Wiens mit $\frac{1}{2}$ Londons veranschlagt, gibt 320.000 Centner Schwefel in der „Wiener Luft.“

Kleine politische Rundschau.

Wie die „Bud. Corr.“ von kompetenter Stelle erfährt, hat Se. Majestät, mit Rücksicht darauf, daß die Druckorten früher nicht fertiggestellt werden können, die Delegationen für den 7. November einzuberufen verfügt.

Wie man mittheilt, haben die außerhalb der Parteien stehenden Abgeordneten in ihrer gestrigen Zusammenkunft den Beschluß gefaßt, bei der Präsidentschaftswahl für Stefan Bittó zu stimmen; die erwähnten Abgeordneten werden auch ferner vor der Verhandlung wichtigerer Fragen Zusammenkünfte halten.

Vera, 23. Oktober. Die Situation ist hier eine hochernste geworden. Die Beziehungen zu Rußland sind sehr prekäre Natur, während der englische Einfluß überall zum Ausdruck kommt. Die Türken kampieren zum großen Theile in den vor der Signierung des Stefanoer Friedens von den Russen innegehabten Stellungen, die Befestigungswerke wurden gestern vom Chef des Generalstabs Kütschik-Mahmud und dem Genie-Chef Blum Pascha inspiziert und erstatteten die beiden Generale dem gestern neureitenden Verteidigungs-Matthe hierüber Bericht. Der Verhandlung wohnten auch zwei englische Flotten-Offiziere in Uniform und der britische Militär-Attaché Kapitän Fraser bei. Eine große Anzahl zur Disposition gestellter Offiziere wurde zur aktiven Dienstleistung wieder einberufen, unter denselben befindet sich auch Mahmud Hamid Pascha, welcher das Kommando über die bei Gallipoli zur Aufstellung gelangende zweite Reserve-Division erhält. Der kaiserliche Flügel-Adjutant Oberst Izet Bey und Arifi (Baron Viktor zur Helle) wurde in einer bisher nicht bekannt gewordenen Mission nach Tschorlu ins russische Lager entsandt.

Konstantinopel, 23. Oktober. Gerüchtweise verlautet, Layard habe, unterstützt durch Karathodory, den Sultan bewogen, ein eigenhändiges Schreiben an Kaiser und König Franz Josef zu richten, enthaltend die Anerkennung der bisher vollzogenen Okkupation, sowie die Bitte und Hoffnung, daß der weitere Vormarsch eingestellt werde; ferner den Ausdruck des Wunsches, zwischen den beiden Staaten die freundschaftlichsten Beziehungen neu anzuknüpfen. — Angesichts der zum Ausbruche gelangten beunruhigenden bulgarischen Erhebung nimmt die Intimität der türkischen Beziehungen stetig zu.

Sandwirthschaftliches.

Der Obstbau und die Volksschule.

Wir leben in einer curiösen Zeit. Vor kaum einem Jahrzehnt war Alles einig, daß man die Hebung der Landwirthschaft, des Gewerbleißes, des Wohlstandes und Gott weiß was noch, nur von der Hebung der Volksschulbildung erwarten kann, und jetzt lassen sich überall Stimmen hören, die darauf hinausgehen: man reise wieder ein, was da aufgebaut wurde, oder knappe wenigstens an der Schulpflicht ein bis zwei Jährchen ab.

Wir haben es nun heute gerade nicht mit diesem Thema zu thun, aber betont sei, daß die Volksschule recht viel Wissen unter die Vorjugend verbreite, denn ihr, der Landwirthschaft, wird die Wirkung derselben am meisten zu Gute kommen. Greifen wir zum Beweise einen speciellen Zweig der Bodencultur heraus, u. zw. einen sehr wichtigen und einträglichen, nämlich den Obstbau, so läßt sich von demselben sagen, daß der sicherste Weg, um dessen Hebung und Entwicklung herbeizuführen, mitten durch die Volksschule führt.

Es ist eine überall bemerkte und gefühlte Thatsache, daß unsere derzeit wirthschaftende Generation nicht viel Liebe und Lust zum Obstbau hat, u. zw. nicht nur deswegen, weil Baumfrevler, sondern zum großen Theile auch aus Mangel an Pietät für den Obstbau, denn sonst würde man wenigstens den eingefriedeten älteren Anlagen oder den von unseren Vorfahren im Garten und Hofe gepflanzten Bäumen mehr Pflege und Beachtung schenken und sie meist nicht total verwahrlosten lassen. Wo soll ein Beispiel, eine Anregung für rationelle Obstcultivir im Felde herkommen, wenn unmittelbar beim Hause, unter den Augen des Besitzers schon der Schild der Nachlässigkeit zu sehen ist, die, je entfernter die Anlagen oder Bäume sind, einen umso größeren Umfang annimmt?

Es wäre ein hartes Stück Arbeit, wollte man sich das Ziel stellen, durch Belehrung und andere Mittel bei der derzeit wirthschaftenden Bevölkerung Lust und Liebe für den Obstbau zu erwecken; die Resultate wären wohl vereinzelt, wohl kaum nachhaltig. Aber mit leichter Mühe machen wir die gesamte Jugend zum Pfleger und Schützer des Obstbaues, wenn der Unterricht in der Obstbaumzucht schon in der Volksschule beginnt, ja der Knabe schon im Schulgarten zum ausübenden Obstbaumwirth gemacht wird.

Dazu gehört aber, daß auch der Lehrer nicht nur den Gegenstand inne habe, sondern Begeisterung hiefür besitze, welche letztere dem wahrhaft Gebildeten niemals fehlen wird; um jedoch Unterricht zu erteilen, muß man selbst Unterricht genossen haben, weswegen obdachtliche Unterricht an den Lehrerbildungsanstalten ein Gegenstand umfassender Pflege sein soll. Er ist's wohl auch, aber in sehr verschiedenem Maße, denn wir kennen Lehrerbildungsanstalten, aus welchen die absolvirten Lehramtsandidaten mit großem Verständniß und warmer Hingebung für den Obstbau herauskommen, und wieder andere, wo man gerade das Gegentheil sehen kann. Da mag wohl die Mutteranstalt selbst Schuld sein, und es wäre Aufgabe der kompetenten Behörden, die höchste Pflege des Obstbaues in allen Lehrerbildungsanstalten in gleichem Maße zu vermitteln.

An den Gemeinden wird es aber dann liegen, auch den Schulgarten schaffen zu helfen und nicht zu verlangen, daß der Lehrer hiefür vielleicht seinen Gemüsegarten opfere; in dieser Hinsicht könnte oft ein etwas heftiger Druck Seitens der Bezirks- und Landes Schulbehörden nicht schaden.

Beim Unterrichte in der Volksschule im Obstbau kommt nun sehr viel auf die Methode an; viele Lehrer überweisen z. B. den Schülern einige Quadratmeter der Obstbaumschule oder einige Bäumchen ganz zur Pflege, zur Vereblung und weiteren Ver-

tung, und haben hiedurch die schönsten Unterrichtserfolge.

Da würde sich nun, um einen besonders nachhaltigen Erfolg zu erzielen, folgender Vorgang eignen: An solchen Schulen, wo Obstbaumschulgärten oder Schulgärten bestehen, überhaupt Obstbaumzucht betrieben wird, sollte das Anlegen der jungen Bäumchen jährlich zu einem Schulfeste gemacht werden. (Eider verzichtet die moderne Volksschule gänzlich auf Schulfeste und feierliche Prüfungen; sie hatten ihr Gutes und wirkten anregend.) Solche Schüler, die nun besonders hübsche Kenntnisse in der Obstbaumzucht erlangt, fleißig und strebsam im Schulgarten gearbeitet haben, erhalten gleichsam als Belohnung einige „Schulbäumchen“, um sie zu Hause, im Garten, Hofe oder am sonstigen Grundbesitze der Eltern anzusetzen; eine Anzahl solcher Schulbäumchen — es müssen nicht durchweg Obstbäume, sondern können auch Wildbäume sein — werden am selben Tage unter entsprechendem äußeren Gepränge in öffentliche Anlagen, auf den Dorfplätzen, auf Gemeindegartengrundstücken u. dgl. angesetzt und hiemit der Gemeinde in's Eigenthum übergeben. Wir fragen nun, hätten diese ausgesetzte Bäumchen nur die gewöhnliche wirtschaftliche Bedeutung, vielleicht gleich jenen, die vom ersten Markte oder der nächsten Baumschule bezogen wurden? Oder hätten Sie eine höhere Bedeutung? Ja wohl! denn solche Bäumchen wären, weil die Volksschule gleichsam Missionär der Obstbaumzucht wurde, auch als „Missionärbäumchen“ anzusehen; bei ihrer Betrachtung, bei deren Pflege und Wartung erinnert sich der Knabe, der spätere Eigenthümer, die übrige Jugend, vielleicht die ganze Ortsbevölkerung nicht nur daran, was man diesen Bäumchen, sondern wahrscheinlich auch daran, was man allen übrigen, der gesamten Baumwelt und hauptsächlich allen Obstanlagen schuldig ist!

(Schluß folgt.) „Pratt. Landwirth.“

Mitán már oly sok ezren, kik közzvény, esz s az ezen bajokból eredő bényázakban stb. szenvedtek Moesinger L. G. urak Frankfurtban a Majna mellett új gyógy-módja által, többnyire számos év óta végtelen fájdalomtól megszabadittának, egészségüket ismét visszanyerték, senkinek sem kellene elmulasztani a ki csak ezen fájdalmas bajtól meg van lepve, még ha a minden kigondolható szer és gyógymódok sikertelen használatát által egészségét ismét megnyerésének még reményével is felhagytak volna már, Moessinger ur rópiratát, mely ugy általa, mint ezen lap kiadó hivatala által ingyen megszerezhető, átolvasni.

Für Diejenigen, deren Beruf anhaltendes Sprechen erfordert, wie Advokaten, Redner, Lehrer, Prediger ist kaum etwas Höheres, als ein Schlußstein, andauernde Heiserkeit, oder die Nachwehen irgend eines Halsleidens. Man bringt dagegen wohl alle möglichen Medicamente in Form von Pasten, Sirupen, Tisunen etc. zur Anwendung, welche indeß, wie Jedermann weiß, in den meisten Fällen das Uebel keineswegs hindern, seinen langamen und naturgemäßen Verlauf zu nehmen. Nur der Theer vermag eine schnelle, um nicht zu frögen augenblickliche Erleichterung zu verschaffen, und dies Resultat tritt schon bei Gebrauch von 4 bis 6 Gupot'scher Theerpastillen per Mahlzeit ein.

Da der Alacon 60 Kapseln enthält, so stellt sich die ganze Kur auf nicht höher, als einige Kreuzer per Tag, und es ist eine Thatsache, daß von 10 Personen, welche einen Versuch mit diesem Heilmittel gemacht haben, 9 daran für immer festhalten.

Die Gupot'schen Theerpastillen haben in Folge ihres großen Erfolges vielfache Nachahmungen hervorgerufen und übernimmt Herr Gupot eine Garantie nur für diejenigen Alacon's, welche seine Unterschrift in dreifarbigem Drucke tragen.

Fruchtpreise vom 25. Oktober 1878.

Waggen per 100 Kilogr.	fl.	5.50	5.75
Weizen „ 100 „	7.—	8.—	
Gerste „ 100 „	5.75	6.50	
Hafer „ 100 „	3.50	4.25	
Weizen „ 100 „	6.50	7.25	
Erbsen „ 100 „	6.—	9.—	
Linlen „ 100 „	6.—	8.—	
Haseln „ 100 „	1.20	1.40	
Erbsen „ 100 „			

Die in Ofen am 19. Oktober gehobene Zahlen:

57, 59, 88, 6, 83.

Die nächste Ziehung ist am 2. November 1878.

Die in Prag am 23. Oktober gehobenen Zahlen:

23, 3, 68, 7, 41.

Die nächste Ziehung ist am 6. November 1878.

Felelős szerkesztő: Kyss Géza.

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankegylet.

Bihary Györgyné, szül. Pankovics Mária elhunytá után hátramaradt háziutór, ágy-nemü, fehernemü, asztali szervéz és ezüst tárgyak, folyó novemberhő 4-én, szabad ár-verés utján, Eperjesen Ridarcsik özvegy fúotcai házában el fognak adatni.

Kundmachung.

Ein hinter dem Kalvarienberge gelegener 16 Joch großer Berggarten ist aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Auskunft erteilt Advocat Coloman Zsarnay in Eperies.

Zu verpachten

circa 100 Kübel Ackerfeld sammt Meierei in Eperies. Nähere Auskunft erteilt daselbst

Dr. Victor Mosánsky, Advokat.

170 3-3

Nyomatott az „Eperjesi Bankegylet“ gyorsajtóján Eperjesen.

Das Schankregale

der Ortschaft Siroka (Sároser Comitát) welches bis jetzt um 2400 fl. verpachtet war, wird am 6-ten November 11 Uhr Vormittag in der Wohnung des Herrn S. Korach in Siroka, auf 3 Jahre das ist, vom 1-ten Januar 1879 bis 31-ten December 1881 im Wege öffentlicher Licitation und Offerten versteigert werden.

Die Offerten sind am Unterzeichneten zu schicken und werden bis Schluß der Licitation angenommen, — doch muß Selben ein Badium von 150 fl. beigezschlossen sein.

Licitanten haben gleiches Badium zu belegen.

Siroka, den 3 Oktober 1878.

Im Namen des Composefforates

175 3-3 Nikolaus Ganczaugh.

MINDAZOK

kik közzvény, esz és az ezen bajokból eredő bényázak stb.-ben szenvednek, bár ha minden kigondolható gyógymódot minden eredmény nélkül megkísérlettek volna s bár ha már még a reménységgel is, teljes egész-ségöknek valaha visszanyerhetősére vég-leg felhagytak volna is, ha már oly sok mindent megkísérlettek, forduljanak utóljára még Moessinger L. G. urhoz Frankfurtban a Majna mellett.

Ennek gyógymódja által magában az utóbbi hónapban is sok százan szabadultak meg nyavalyájuktól tökéletesen, s Moessinger ur a gyógy-mód előtt, mely mellesleg mondva nem is valami nagy pénzbeli áldozatokat igényel, mindenkinek megengedi, hogy magának eredményei felől felvilágosításokat szerezzen, mi célból egy tőle vagy ezen lap kiadó hivatala által ingyen megszerezhető rópiratban nagyszámu minden rendű meggyógyult egy-nyek címét közli. A kezelés mint feletébb észszerű bizonyult be. — Moessinger ur voltaképen a beteg-től csak a baj és annak előre haladottsága rövid leírását kívánja, s azzal ő a beteggel közli megsza-bott rendeleteit. Magyarul is levelez. 177 2-3

General-PAUL Wien

Depot ECKARDT III. Heumarkt 7.

Ausstellung 1876 Philadelphia gegen sämtliche Concurrenz der Welt der einzige erste Preis.

Zu beziehen durch alle renomirten Apotheken und Materialwaarenhandlungen der Monarchie.

Möller's Thran in dessen eigenen Fabriken an den Fangplätzen, den Lofotten-Inseln (Norwegen) aus frischen, ausgesuchten Lebern bereitet, ist von blassgelber natürlicher Farbe bei angenehmem olivenartigen Geschmack fasst geruchlos und kann vermöge seiner leichten Verdaulichkeit selbst von den schwächsten Magen vertragen werden.

Der Thran wird vom Fabrikanten selbst in Flaschen gefüllt und mit Original-Etiquette und Capsel versehen, ist daher das einzige Product seiner Art, bei welchem jede wie immer geartete Fälschung und Manipulation von Seite der Zwischenhändler ausgeschlossen wird; dem Consumenten wird somit eine erhöhte Garantie geboten, ein reines Naturproduct zu erhalten mit allen seinen ihm ursprünglich innewohnenden heilenden Eigenschaften, die sich bei Krankheiten, wie: Brust- und Lungenleiden, Scropheln, Drüsenkrankheiten, Schwächlichkeit etc., vorzüglich bewähren.

Um dem vom grossen Publikum gehegten Vorurtheile zu begegnen, dass „brauner Thran“ medicinisch wirksamer sei als die blassgelben sogenannten weissen Sorten, so empfehle die jeder Flasche beiliegende Abhandlung über Thran seine Bereitung und Verfälschung einer geneigten Beachtung. General-Depot in Wien: Paul Eckardt, III. Heumarkt 7. Preis per Flasche ö. W. fl. 1.

Depot in Eperies: Isépy Gyula, Apotheker.